

Vi-rút Corona Mới Lạ (COVID-19)

Sở Y Tế Công Cộng Quận Los Angeles Hướng Dẫn Báo Cáo và Dọn Dẹp khi Xảy Ra Tử Vong ở Nhà

Hướng dẫn này cung cấp những khuyến nghị về việc vệ sinh và khử trùng tại những nhà ở có người tử vong, và cái chết được biết đến hoặc nghi ngờ là do COVID-19.

Rõ ràng đây là một nhiệm vụ khó khăn với bất kỳ ai ở chung nhà với người đã mất. Công việc này yêu cầu lưu ý đến chi tiết và tuân thủ cẩn thận các hướng dẫn thực hành tốt nhất để đảm bảo nhà ở trở nên an toàn với những người cư trú khác. Việc này cũng yêu cầu tuân thủ cẩn thận để đảm bảo an toàn cho người thực hiện vệ sinh. Ngoài ra, tuy rằng nhiệm vụ này có thể tạo ra nhiều gánh nặng cảm xúc cho người thực hiện vệ sinh, người chắc chắn sẽ cần xử lý những vật dụng thuộc về người đã mất và cũng có thể phải đối mặt với những dấu hiệu đánh dấu căn phòng hoặc khu vực được coi là hiện trường tử vong.

Hướng dẫn này bắt đầu với bản mô tả tóm tắt các bước quý vị sẽ cần thực hiện khi tử vong xảy ra, và sau đó đi vào chi tiết về quá trình dọn dẹp.

KHI CÓ NGƯỜI TỬ VONG VÌ COVID-19 Ở NHÀ: CÁC BƯỚC ĐẦU TIÊN

Lập Kế Hoạch Trước

Nếu quý vị đang thực hiện chăm sóc cho ai đó bị ốm nặng vì COVID-19, đặc biệt nếu họ là người già hoặc người có một tình trạng mãn tính đặt họ ở mức rủi ro cao, điều dễ hiểu là nên lập kế hoạch trước cho khả năng họ sẽ tử vong. Quý vị nên:

- Trao đổi với nhà cung cấp chăm sóc sức khỏe về những bước mà quý vị sẽ cần thực hiện;
- Xác định một nhà tang lễ hoặc nhà xác mà quý vị sẽ dùng và lập kế hoạch chôn cất hoặc hỏa táng, tùy thuộc vào ưu tiên của cá nhân và gia đình, và phong tục tôn giáo.

Vào thời điểm tử vong

Khi tử vong xảy ra, điều quan trọng là quý vị cần duy trì các thực hành phòng ngừa mà quý vị đang thực hiện trong khi chăm sóc cho người đã mất.

- Những thành viên khác trong hộ gia đình nên tránh xa khỏi phòng của người bệnh. Trong các tình huống khác, gia đình thường chọn cách tập trung bên giường bệnh khi một người thân mất. Thật buồn là, do COVID-19, nguy cơ lây nhiễm khiến cho điều này hoàn toàn không thể.
- Bản thân quý vị nên rời khỏi phòng ngay lập tức, cẩn thận để tránh chạm vào thi thể hoặc bất kỳ thứ gì khác trong phòng. Có thể khó tránh khỏi việc nán lại một lúc, nhưng điều quan trọng là phải rời khỏi căn phòng của người ốm kịp thời, vừa để bảo vệ sức khỏe của chính quý vị, vừa để mọi việc dễ dàng hơn cho những người phản ứng đầu tiên sẽ đến nhà của quý vị để xác thực về việc tử vong.
- Đảm bảo tháo bỏ PPE quý vị đang mặc ngay khi rời khỏi căn phòng. Vệ sinh bàn tay của quý vị bằng cách rửa bằng xà phòng và nước trong thời gian tối thiểu là 20 giây hoặc bằng một chất khử trùng rửa tay bằng cồn. Chất khử trùng phải chứa tối thiểu 60% lượng cồn để là một giải pháp thay thế hiệu quả cho xà phòng và nước. Nếu tay được nhìn thấy rõ là bị bẩn, lựa chọn đúng đắn là dùng xà phòng và nước.

Vi-rút Corona Mới Lạ (COVID-19)

Sở Y Tế Công Cộng Quận Los Angeles Hướng Dẫn Báo Cáo và Dọn Dẹp khi Xảy Ra Tử Vong ở Nhà

Báo cáo tử vong và sau đó dành thời gian để được an ủi

Đảm bảo rằng có người trong hộ gia đình gọi cho 911 sớm nhất có thể để báo cáo về việc tử vong.

- Người này có thể là một thành viên khác trong hộ gia đình hoặc là chính quý vị, miễn là quý vị đã tháo bỏ PPE của mình và vệ sinh tay của quý vị.
- Bất kỳ ai gọi điện nên nói với điều phối viên rằng người qua đời đã bị bệnh vì COVID-19.
- 911 sẽ điều phối phản ứng viên đầu tiên, những người có thể bao gồm cảnh sát và nhân viên chữa cháy. Họ sẽ đánh giá hiện trường và có thể liên lạc với Nhân Viên Pháp Y-Kiểm Tra Y Tế Quận Los Angeles. Quý vị sẽ được báo cho biết liệu người thân của quý vị có thể được đưa đến nhà tang lễ hoặc nhà xác hay không, hoặc nếu Nhân Viên Pháp Y-Kiểm Tra Y Tế Quận Los Angeles sẽ thực hiện thẩm quyền pháp lý của mình.
- Nếu họ đồng ý để thi thể được đưa đi, quý vị có thể liên lạc với nhà tang lễ hoặc nhà xác mà quý vị lựa chọn để họ đến nhà của quý vị mang đi thi thể. Nếu quý vị vẫn chưa lựa chọn một nhà tang lễ hoặc nhà xác trước đó, quý vị nên cố gắng xác định một nơi sớm nhất có thể.
- Nếu phản ứng viên đầu tiên xác định rằng cần được Nhân Viên Kiểm Tra Y Tế (ME) kiểm tra, thi thể có thể được vận chuyển đến văn phòng của ME.

Ngay khi phản ứng viên đầu tiên rời đi và có kế hoạch rời thi thể khỏi nơi hiện tại, quý vị có thể dành thời gian với những người khác trong hộ gia đình.

- Trong khi các lệnh hiện hành về giữ khoảng cách xã hội (vật lý) khiến việc mời những người khác bên ngoài hộ gia đình để tham gia cùng quý vị là không thể, tất nhiên là quý vị vẫn có thể gọi điện thoại cho gia đình hoặc họ hàng hoặc để mọi người cùng kết nối qua hình thức trực tuyến.
- Quý vị cũng có thể muốn liên lạc với một thành viên giáo hội để thực hiện an ủi qua điện thoại hoặc Internet.
- Vẫn chưa cần bắt đầu việc dọn dẹp. Dù cho sau khi thi thể được rời đi, điều nên làm là hoãn việc dọn dẹp tối thiểu 24 giờ để phòng của người bệnh hoặc không gian được làm phòng của người bệnh có thể thông khí.
 - Tuy nhiên, nếu quý vị dự định sẽ cần sự trợ giúp chuyên nghiệp trong quá trình dọn dẹp (xem mục tiếp theo), quý vị có thể muốn thực hiện những sắp xếp này ngay lập tức.

VỆ SINH KHÔNG GIAN ĐÓ

Ngay khi nhà tang lễ hoặc nhóm Nhân Viên Kiểm Tra Y Tế đã đưa người đã mất rời khỏi nhà của quý vị, việc dọn dẹp có thể bắt đầu. Một lần nữa, xin lưu ý rằng điều lý tưởng là nên hoãn một ngày trước khi bắt đầu quá trình này.

- Nếu khu vực hoặc căn phòng mà người đã mất hiện rất dễ bị lây nhiễm - nếu thi thể đã ở đó trong một khoảng thời gian sau khi tử vong, hoặc khu vực đó bị nhiễm độc vì các chất dịch từ thi thể -- sẽ cần một người vệ sinh chuyên nghiệp được đào tạo và có trang thiết bị xử lý các vật phẩm bị nhiễm độc. Quý vị có thể tìm một người vệ sinh được đào tạo nhằm xử lý các hiểm họa sinh học tại <https://www.cdph.ca.gov/Programs/CEH/DRSEM/Pages/EMB/MedicalWaste/Trauma-Scene.aspx2>

Sau khi chuyển thi thể đi và những người chuyên nghiệp đã xử lý xong các hiểm họa sinh học, việc dọn dẹp có thể bắt đầu.

- Nếu gia đình quý vị có các phương tiện và quý vị không muốn xử lý việc dọn dẹp trong khi phải đối diện với mất mát của mình, điều dễ hiểu nếu muốn thuê một người vệ sinh chuyên nghiệp thực hiện công việc này cho quý vị.

Vi-rút Corona Mới Lạ (COVID-19)

Sở Y Tế Công Cộng Quận Los Angeles Hướng Dẫn Báo Cáo và Dọn Dẹp khi Xảy Ra Tử Vong ở Nhà

- Dù cho quý vị thuê ai đó thực hiện vệ sinh hoặc tự thực hiện, việc này phải được thực hiện kỹ lưỡng và cẩn thận với những sản phẩm vệ sinh phù hợp và người vệ sinh được bảo vệ bằng PPE phù hợp.
- Việc dọn dẹp phải bao gồm cả không gian sống tách biệt mà người mất được chăm sóc, phòng tắm mà họ dùng, và các khăn, trang phục, và những vật dụng khác. Cả các vật dụng cá nhân và vật dụng mà người đã mất sử dụng chung với những người còn lại trong hộ gia đình đều cần được vệ sinh và khử trùng.

Các sản phẩm được sử dụng để vệ sinh và khử trùng

Vệ sinh và khử trùng là hai bước tách biệt trong quá trình dọn dẹp.

- Vệ sinh nhằm mục đích loại bỏ vi trùng (bao gồm vi-rút), vết bẩn và tạp chất có trên bề mặt. Vệ sinh không phải là diệt vi trùng, nhưng có thể làm giảm rủi ro lây nhiễm bằng cách giảm số lượng vi trùng có trên bề mặt.
- Mặt khác, khử trùng không phải lúc nào cũng khiến cho bề mặt trông sạch sẽ, nhưng việc này thực sự làm giảm rủi ro lây nhiễm bằng cách diệt vi trùng có trên bề mặt. Chất khử trùng càng mạnh và thời gian chất khử trùng có trên bề mặt càng lâu sẽ càng giúp diệt được nhiều vi trùng hơn.

Để thực hiện vệ sinh:

- Nước ấm và xà phòng có hiệu quả trong việc vệ sinh. Chúng loại bỏ vi trùng, vết bẩn và tạp chất khỏi bề mặt.
- Nếu quý vị không có xà phòng, hãy dùng một chất tẩy rửa khác cùng với nước.

Để thực hiện khử trùng:

- Sử dụng một chất khử trùng thương mại được đăng ký với EPA nếu có sẵn,
- Một giải pháp thay thế là dung dịch chất tẩy: 5 muỗng cà-phê (1/3 cốc) chất tẩy trên mỗi gallon nước hoặc 4 muỗng cà-phê chất tẩy trên mỗi quart nước.
- Chất cồn là một giải pháp thay thế hiệu quả khi không có sẵn các loại chất khử trùng khác.
- Bình xịt khử trùng và các dung dịch chất tẩy dùng cho gia đình được phép dùng và phủ kín bề mặt theo hướng dẫn có trên nhãn của hóa chất.

Sử dụng các sản phẩm vệ sinh và khử trùng một cách an toàn

- Kiểm tra thông tin trên nhãn sản phẩm của quý vị. **Không bao giờ** trộn lẫn chất tẩy hoặc bất kỳ sản phẩm nào khác có chứa chất tẩy với sản phẩm bất kỳ có chứa **ammonia**, vì chất ga được tạo ra sẽ cực kỳ độc hại.
- Các sản phẩm vệ sinh nên được bảo quản ở nơi mà trẻ em và vật nuôi không thể với tới nhằm tránh nuốt phát/ngộ độc.
- Khí sử dụng các sản phẩm vệ sinh, hãy mở cửa sổ nếu thời tiết cho phép, để khói tan đi.
- Bảo vệ bản thân quý vị thật cẩn trọng - xem hướng dẫn về việc sử dụng PPE trong mục tiếp theo.

Sử dụng thiết bị bảo vệ cá nhân (PPE) phù hợp

Quý vị sẽ cần PPE phù hợp để tránh bị lây nhiễm trong khi quý vị thực hiện vệ sinh. PPE bảo vệ quý vị tránh khỏi bất kỳ vật liệu nào nhiễm độc mà vẫn còn có trong không gian đó khi quý vị bắt đầu. Thiết bị này cũng bảo vệ quý vị tránh khỏi những hóa chất độc hại hoặc gây kích ứng có trong các sản phẩm mà quý vị đang dùng để vệ sinh và khử trùng.

Vi-rút Corona Mới Lạ (COVID-19)

Sở Y Tế Công Cộng Quận Los Angeles Hướng Dẫn Báo Cáo và Dọn Dẹp khi Xảy Ra Tử Vong ở Nhà

- Mặc trang phục sạch sẽ, có ống tay/chân dài để bảo vệ da.
- Đeo găng tay dùng một lần xuyên suốt quá trình dọn dẹp. Nên ném bỏ găng tay sau mỗi lần dọn dẹp. Không bao giờ giặt rửa hoặc tái sử dụng găng tay. Ngay lập tức rửa tay của quý vị sau khi tháo bỏ găng tay bằng cách rửa tay bằng xà phòng và nước trong thời gian tối thiểu là 20 giây, hoặc sử dụng một chất khử trùng rửa tay bằng cồn có chứa tối thiểu 60% lượng cồn nếu không có sẵn xà phòng và nước. Nên sử dụng xà phòng và nước nếu tay được nhìn thấy rõ là bị bẩn.
- Nếu một phần trong việc dọn dẹp có thể khiến chất lỏng bắn lên, quý vị sẽ cần thêm PPE, bao gồm một khẩu trang và gọng kính dùng một lần để bảo vệ mắt, mũi và miệng của quý vị, cùng trang phục dùng một lần.
- Ném bỏ tất cả găng tay và khẩu trang đúng cách theo như hướng dẫn ở phần cuối của tài liệu này.

Đợi một ngày nếu khả thi

Nên cẩn trọng khi xử lý các vật dụng mà người đã mất đã dùng hoặc chạm vào vì vi-rút có thể tồn tại trong một khoảng thời gian trên các bề mặt khác nhau.

- Như có lưu ý ở trên, nếu có thể thực hiện được, hãy chờ để vệ sinh khu vực đó **tối thiểu một ngày (24 giờ)** sau khi thi thể đã được mang đi.
- Để không khí trong không gian đó được lưu thông bằng cách mở cửa sổ trước khi dọn dẹp nếu quý vị có thể. Thông khí không gian đó đúng cách sẽ khiến các giọt bắn được loại bỏ khỏi không khí trước khi vệ sinh và khử trùng.

Các thực hành tốt nhất khi vệ sinh không gian sinh hoạt cụ thể:

- **Các bề mặt cứng hoặc "thường xuyên chạm vào"**, chẳng hạn như bề mặt kệ, mặt bàn, tay nắm cửa, nhà vệ sinh..., nên được vệ sinh trước bằng xà phòng và nước. Sau đó dùng chất khử trùng theo như được hướng dẫn trên nhãn sản phẩm. Đảm bảo chất khử trùng có trên và phủ kín không gian trong khoảng thời gian tiếp xúc đúng như được nêu lên trên nhãn sản phẩm.
- **Các bề mặt mềm** như sàn trải thảm, mảnh thảm, màn phủ... nên được vệ sinh bằng nước và xà phòng hoặc thiết bị vệ sinh phù hợp để sử dụng trên những bề mặt này.
- **Các vật cần giặt** như khăn trải giường, khăn lau, trang phục... nên được giặt theo như hướng dẫn của nhà sản xuất, sử dụng chế độ cài đặt với nước ấm nhất có thể. Các vật dụng này cần được khô hoàn toàn trước lần sử dụng tiếp theo.
 - Đeo găng tay khi xử lý giặt là đồ bẩn. Rửa tay của quý vị sau khi tháo bỏ găng tay.
 - Không giữ lác đồ giặt bẩn. Giữ lác có thể khiến vi-rút lan truyền trong không khí.
 - Vệ sinh và khử trùng các loại giỏ đựng quần áo chứa đồ giặt bẩn theo như hướng dẫn dưới đây.
- **Đồ điện tử**, chẳng hạn như máy tính bảng, màn hình cảm ứng, bàn phím và điều khiển từ xa nên được chùi sạch theo như hướng dẫn của nhà sản xuất về việc vệ sinh và khử trùng.
 - Nếu không có hướng dẫn, sử dụng một khăn lau hoặc bình xịt bằng cồn có tối thiểu 70% lượng cồn. Để cho các bề mặt khô ráo hoàn toàn.
- **Rác** cần được thu vào một thùng rác có túi bọc thùng rác bằng ni-lông. Khi thùng rác đầy, buộc chặt túi và ném vào thùng rác của hộ gia đình ở bên ngoài.
- **Tháo Bỏ Thiết Bị Bảo Hộ Cá Nhân** đúng trình tự đóng vai trò quan trọng giúp tránh bị lây nhiễm.
 - Đầu tiên hãy tháo và ném bỏ găng tay; rửa tay của quý vị sau khi tháo bỏ găng tay bằng cách rửa tay bằng xà phòng và nước trong thời gian tối thiểu là 20 giây, hoặc sử dụng một chất khử trùng rửa tay

Vi-rút Corona Mới Lạ (COVID-19)

Sở Y Tế Công Cộng Quận Los Angeles Hướng Dẫn Báo Cáo và Dọn Dẹp khi Xảy Ra Tử Vong ở Nhà

bằng cồn có chứa tối thiểu 60% lượng cồn nếu không có sẵn xà phòng và nước.

- Sau đó tháo bỏ gọng kính bằng một tay và khẩu trang bằng một tay khác và ném bỏ khẩu trang. Rửa tay của quý vị một lần nữa.
- Đặt tất cả các găng tay, khẩu trang đã sử dụng, và các vật dụng bị nhiễm bẩn khác vào một túi rác ni-lông và buộc chặt trước khi ném đi cùng các loại rác gia dụng khác. Rửa tay sau khi xử lý những vật dụng này.

Ngay khi hoàn thành việc vệ sinh và khử trùng kỹ lưỡng, không gian đó có thể được sử dụng lại.

Để có thêm thông tin tổng quan về COVID-19, hãy ghé thăm:

- [Sở Y Tế Công Cộng Quận Los Angeles](#)
- [Sở Y Tế Công Cộng California](#)

Để có được những thông tin cụ thể về việc dọn dẹp, bao gồm thông tin chi tiết về việc tháo và bỏ PPE, ghé thăm:

- [Hướng Dẫn Vệ Sinh của Trung Tâm Kiểm Soát và Ngăn Ngừa Bệnh Tật](#)
- [Cục Bảo Vệ Môi Sinh, Chất Khử Trùng được Dùng để Diệt SARS-CoV-2](#)